

70 ANYS DE LA REPRESSIÓ FRANQUISTA

Aquest any commemorem el trist aniversari dels 70 anys del començament de la repressió franquista a les comarques gironines. El 4 de febrer de 1939, Girona va ser ocupada per les tropes franquistes. Els militars colpistes van decidir aplicar una repressió ferotge, instal·lar un clima de terror constant dins el qual es desenrotllà una repressió sistemàtica de tots els ciutadans que havien participat en la vida associativa, política, cultural del país i altres.

L'1 de març de 1939, es van celebrar a Girona els tres primers consells de guerra sumaríssims d'urgència. El primer consell de guerra de les comarques de Girona començà a 2/4 de 10 del matí contra 8 persones.

- Lluçia Vila Corominola, de 36 anys, solter, lampista, natural de Cassà de la Selva i veí de Salt.
- Jaume Costa Costa, de 33 anys, casat, mecànic, natural i veí de Salt.
- Josep Masmitjà Guinó, de 31 anys, casat, mecànic i comerciant, natural de Begudà i veí de Salt.
- Daniel Puig Font, de 28 anys, casat, pagès, natural de Bonmatí i veí de Salt.
- Josep Bardera Carreras, de 39 anys, casat, pagès, natural de Montfullà i veí de Salt.
- Lluís Gelis Expósito, de 36 anys, casat, industrial, natural de Freixenet i veí de Salt.
- Josep Carreras Planella, de 45 anys, casat, peó metal·lúrgic, natural i veí de Salt.
- Joan Fabra Vicens, de 44 anys, casat, rellotger, natural de Sant Climent i veí de Girona.

El fiscal demanà la pena de mort per a 7 dels acusats. Aquest judici no va durar ni una hora.

A les 11 del matí començà el segon consell de guerra, contra 8 persones més.

- Rafael Serra Casadevall, de 39 anys, casat, ferrer, natural de Serinyà i veí de Bordils.
- Marcel·lí Perich Expósito, de 34 anys, pagès, casat, natural i veí de Bordils.
- Miquel Batet Sau, de 36 anys, casat, comerciant, natural de Cullà i veí de Bordils.
- Josep Aliu Maurici, de 31 anys, casat, guarnicioner, natural de Salt i veí de Bordils.
- Lluís Julià Gich, de 43 anys, casat, flequer, natural i veí de Bordils.
- Escolàstica Vila Planes, de 28 anys, casada, natural i veïna de Bordils.
- Sebastià Sitjà Junyent, 45 anys, casat, xofer, natural de Vilajuïga i veí de Girona.
- Antoni Tixé Casú, de 32 anys, casat, transportista, natural i veí de Bordils.

El fiscal demanà la pena de mort contra 4 dels acusats. A 2/4 d'1 començà el tercer consell de guerra contra 8 persones més.

- Agustí Armengol Mateu, de 40 anys, casat, empleat, natural i veí de Girona.

- Francesc Giménez Gutiérrez, de 47 anys, casat, agutzil del jutjat de primera instància de Girona, natural de Pontefría de Granada i veí de Girona.
- Josep Díaz Guerra Calabuig, de 42 anys, casat, guàrdia civil, natural de Torrijos (Toledo) i veí de Girona.
- Jacint Grau Batlle, de 41 anys, casat, guàrdia civil, natural i veí de Girona.
- Joan Lorenzo Alcalde, de 39 anys, casat, natural de Florida de Liébana (Salamanca) i veí de Figueres.
- Carles Rahola Llorens, de 58 anys, casat, funcionari, natural de Cadaqués i veí de Girona.
- Joan Gimbernat Padrosa, de 27 anys, casat, cambrer, natural de Cornellà de Ter i veí de Girona.
- Josep Camps Nonell, de 47 anys, casat, industrial, natural de Celrà i veí de Girona.

El fiscal demanà pena de mort contra 6 dels acusats.

L'1 de març de 1939 el tribunal militar de Girona condemnà 11 persones a mort. El 8 de març foren afusellades 10 persones per la Guàrdia Civil a les tàpies del cementiri de Girona. Va ser el primer afusellament de les nostres comarques.

El 15 de març de 1939 a les 5 del matí va ser afusellat tot sol Carles Rahola Llorens, per la Guàrdia Civil. Segon afusellament de Girona. La repressió franquista durant l'any 1939 a les comarques de Girona va ser molt dura: 370 persones van ser afusellades durant aquest any a les tàpies del cementiri de Girona.

Els dies pitjors van ser el 25 d'abril de 1939, en què van ser afusellades 28 persones, l'11 i 12 de maig de 1939, 80 afusellaments en dos dies, i el 28 de juliol de 1939, en què es van executar 69 persones.

Després d'haver passat uns dies en les presons més properes al seu domicili (per exemple els detinguts de la Garrotxa anaven a la presó d'Olot, els de la Selva a Santa Coloma de Farners, els de l'Alt Empordà a Figueres, etc.), les persones detingudes pel règim franquista a les comarques gironines sempre acabaven finalment a la presó provincial de Girona, situada en el seminari diocesà. Els primers dies de repressió el seminari-presó era utilitzat per homes i dones. Al principi de l'any 1940, les dones van ser traslladades al convent de les religioses adoratrius, habilitat com a presó de dones, i el 1942 els homes detinguts a la presó del seminari van anar a peu, emmanillats de dos en dos, a Salt, al convent de les monges de Santa Clara, habilitat com a presó fins al 1967.

Aïda Lorenzo, *presidenta de l'Associació de Familiars de Represaliats pel Franquisme.*

Esther Llorenç, *secretària i portaveu.*

Per saber-ne més:

El sumari del president Companys i altres causes. Aïda Lorenzo i Esther Llorenç. Llibres dels Quatre Cantons. CCG Edicions. Girona, setembre 2008.